

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBA

TVIRTINU
Direktorė

(parašas)

Diana Vilytė

METINĖ ŠAKINĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE 2016-2019 M. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA

2017-03- Nr. 7S-
Vilnius

Remiantis Šakinės korupcijos prevencijos viešuosiuose pirkimuose 2016-2019 m. programos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2016 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 1S-141 „Dėl šakinės korupcijos prevencijos viešuosiuose pirkimuose 2016-2019 m. programos patvirtinimo“ (toliau – Šakinė programa), 8.1 punktu, 2016 m. IV ketvirtį buvo vykdytos Šakinės programos 1 priedo (toliau – Priemonių planas) 1.1, 2, 5.2, 8.1 ir 8.3 priemonės.

Įgyvendindama Priemonių plano 1.1 priemonę (žr. 1 lentelę), Viešųjų pirkimų tarnyba (toliau – Tarnyba) turėjo atlikti sisteminius viešųjų pirkimų vykdymo tyrimus maitinimo, statybos, informacinių technologijų, reagentų viešųjų pirkimų srityse. Vykdam šią priemonę buvo atlikta medicininių reagentų pirkimų analizė „Laboratorijos reagentų ir diagnostikos priemonių viešieji pirkimai“¹, kurioje apžvelgti šios srities viešieji pirkimai bei pateiktos Tarnybos rekomendacijos, taikytinos vykdant viešuosius pirkimus šiose srityse. Buvo atlikta maisto ir maitinimo paslaugų viešųjų pirkimų analizė „Maisto produktų ir maitinimo paslaugų pirkimai. Įžvalgos“², kurioje pateikta susisteminta informacija apie maitinimo paslaugų pirkimus. Statybų ir informacinių technologijų sričių viešųjų pirkimų sisteminės analizės pradėtos rengti. Siekdama pateikti kuo aktualesnes rekomendacijas, Tarnyba, nustačiusi aktualią problemą, informaciją pateikia interneto svetainės skiltyje „Naujienos“³.

1 lentelė

1. Nustatyti ir viešinti problematiškiausi as viešųjų pirkimų vykdymo sritis.	1.1. Atlikti sisteminius viešųjų pirkimų vykdymo tyrimus maitinimo, statybos, informacinių technologijų, reagentų viešųjų pirkimų srityse.	VPT	Parengtos ir paskelbtos viešųjų pirkimų tyrimų ataskaitos, pateikti pasiūlymai ir rekomendacijos, kaip spręsti įvardintas problemas.	2016 m. IV ketvirtis	Įvykdyta iš dalies
---	--	-----	--	----------------------	--------------------

¹ Prieiga internetu: http://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/VPT_reagentai_29_11_16%2B.pdf

² Prieiga internetu: http://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/VPT_maistas_03_16.pdf

³ Pvz., žr., <http://vpt.lrv.lt/lt/naujienos/del-maitinimo-paslaugu-tiekejams-keliamu-kvalifikacijos-reikalavimu>, <http://vpt.lrv.lt/lt/naujienos/vpt-nustate-dar-viena-piktybini-pirkimo-atveji-perkant-maitinimo-paslaugas> ir kt.

Įgyvendinant Priemonių plano 2 priemonę (žr. 2 lentelę), turėjo būti viešinami su viešųjų pirkimų vykdymu susiję duomenys visuomenei patogiu būdu, taip skatinant aktyvų visų suinteresuotų šalių dalyvavimą viešųjų pirkimų analizės procese. Ši priemonė buvo vykdoma viešinant įvairaus pobūdžio su viešaisiais pirkimais susijusią informaciją Tarnybos interneto svetainėje. Tarnyba sukūrė viešai prieinamą duomenų bazę⁴, kurioje pateikiama susisteminta viešųjų pirkimų informacija. Paiešką sistemoje galima atlikti pagal perkančiosios organizacijos ar pirkimo dalyvio pavadinimą, pirkimo pavadinimą arba sutartį pasirašiusios įmonės pavadinimą, pavadinimo fragmentą arba įmonės kodą. Duomenų bazėje, kurioje esanti informacija yra atnaujinama kas ketvirtį, atskirais pjūviais taip pat pateikiami visi Vilniaus miesto savivaldybės ir jos įmonių pirkimai, gydymo įstaigų, euro įvedimui reikalingų paslaugų, statybos sektoriaus bei viešieji pirkimai iš užsienio įmonių.

Tarnybos interneto svetainėje⁵ yra pateikiama informacija apie ūkio subjektų priežiūrą, kurią vykdo Tarnyba savo kompetencijos ribose - skelbiamos visos vertinimo išvados bei tikrinimo ataskaitos, kuriose yra pateikiami perkančiųjų organizacijų ir jų vykdytų viešojo pirkimo procedūrų patikrinimų rezultatai. Taip pat yra viešinamos ketvirtinės ir metinės viešųjų pirkimų bei viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, statistinės ataskaitos pagal perkančiųjų organizacijų Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje paskelbtų viešųjų pirkimų procedūrų ir viešųjų pirkimų (metinių) ataskaitų duomenis⁶.

2 lentelė

2. Viešinti VPT turimus duomenis ir informaciją, siekiant įtraukti suinteresuotus šalis į viešųjų pirkimų skaidrumo analizę.	Viešinti su viešųjų pirkimų vykdymu susijusius duomenis visuomenei patogiu būdu skatinant aktyvų visų suinteresuotų šalių dalyvavimą viešųjų pirkimų analizės procese.	VPT	Užtikrintas informacijos pateikimas visuomenei.	2016 m. IV ketvirtis	Įvykdyta
--	--	-----	---	----------------------	----------

Įgyvendinant Priemonių plano 5.2 priemonę (žr. 3 lentelę), turėjo būti atnaujintos Etiško elgesio viešuosiuose pirkimuose rekomendacijos ir užtikrinta jų sklaida viešųjų pirkimų dalyviams. Tarnyba atnaujino ir interneto svetainėje paskelbė *Etiško elgesio viešuosiuose pirkimuose gaires*⁷, kurių tikslas – apibrėžti viešųjų pirkimų specialistų profesinės etikos ir elgesio principus pirkimuose, skatinti jų taikymą profesinėje veikloje, užkirsti kelią neetiškam elgesiui bei padėti priimti sprendimus profesinėje veikloje susidūrus su skirtingomis vertybėmis ir interesais. Norint užtikrinti paprastesnį etiško elgesio standartų įdiegimą perkančiosiose organizacijose, Tarnyba kartu su Etiško elgesio viešuosiuose pirkimuose gairėmis taip pat parengė ir glaustą *Etiško elgesio atmintinę*⁸, kurią rekomenduojama naudoti viešuosius pirkimus vykdančioms perkančiųjų organizacijų darbuotojams.

⁴ Prieiga internetu: <http://www.freedata.lt/vpt/>

⁵ Prieiga internetu: <http://vpt.lrv.lt/lt/ukio-subjektu-prieziura/isvados-ataskaitos>

⁶ Prieiga internetu: <http://vpt.lrv.lt/lt/statistika-ir-analize>

⁷ Prieiga internetu: <http://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/2017%202002%2001%20Etiško%20elgesio%20viesuosiuose%20pirkimuose%20gair%C4%97s%20pdf.pdf>

⁸ Prieiga internetu: <http://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/2017%202002%2001%20Atmintin%C4%97%20pdf.pdf>

3 lentelė

5. Didinti perkančiųjų organizacijų atstovų kompetenciją viešųjų pirkimų vykdymo ir korupcijos	5.2. Atnaujinti etiško elgesio viešuosiuose pirkimuose rekomendacijas ir užtikrinti jų sklaidą viešųjų pirkimų dalyviams.	VPT	Atnaujintos rekomendacijos, kuriose būtų numatytos priemonės, užtikrinančios didesnių reputacijos, nešališkumo ir konfidencialumo reikalavimų taikymą pirkimų organizatoriams ir vykdytojams, šių reikalavimų laikymosi kontrolę bei atsakomybę.	2016 m. IV ketvirtis	Įvykdyta
--	---	-----	--	----------------------	----------

Įgyvendinant Priemonių plano 8.3 priemonę (žr. 4 lentelę), turėjo būti parengtos metodinės priemonės (gairės, rekomendacijos ar kt.) dėl pasiūlymuose teikiamos informacijos konfidencialumo. Tarnyba parengė ir savo interneto svetainėje paskelbė *Gerosios praktikos gaires taikant konfidencialios informacijos institutą viešuosiuose pirkimuose*⁹. Šiose gairėse Tarnyba, išanalizavusi teisinį reglamentavimą ir teismų praktiką, pateikė konfidencialumo viešuosiuose pirkimuose sąvoką, reikalavimus, keliamus tinkamam jo pagrindimui, bei konfidencialumo taikymo tiekėjų kvalifikacijos duomenims, viešojo pirkimo-pardavimo sutartims, kainai ir jos sudedamosioms dalims ir pirkimo objektui analizę.

4 lentelė

8. Skatinti korupcijos pasireiškimo rizikos mažinimą viešuosius pirkimus vykdančiose ir/ ar prižiūrinčiose institucijose.	8.3 Užtikrinti pagrįstą konfidencialumo naudojimą teikiamuose pasiūlymuose.	VPT	Parengtos metodinės priemonės (gairės, rekomendacijos, standartiniai pirkimo dokumentai ar kt.) dėl pasiūlymuose teikiamos informacijos konfidencialumo.	2016 m. IV ketvirtis	Įvykdyta
---	---	-----	--	----------------------	----------

Taip pat ataskaitiniu laikotarpiu, siekiant užtikrinti spartesnę bendradarbiavimą tarp kontrolės ir priežiūros funkcijas vykdančių institucijų ir mažinti korupcijos apraiškas viešuosiuose pirkimuose, buvo įgyvendinama nuolatinio pobūdžio antikorpucinė priemonė (žr. 5 lentelę). JJP „KURK Lietuvai“ pradėjo vykdyti projektą, kurio tikslas – parengti Tarnybos, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos bei Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pažangų tarpinstitucinio bendradarbiavimo modelį, t. y. efektyvų įrankį, kuris padėtų mažinti antikorpucinių susitarimų skaičių viešuosiuose pirkimuose. Buvo atlikta vidinių ir išorinių procesų analizė, išsiaiškinant problemines informacijos sklaidos sritis, parengtas trišalio tarpinstitucinio bendradarbiavimo susitarimo projektas.

5 lentelė

8. Skatinti korupcijos pasireiškimo rizikos mažinimą viešuosius pirkimus vykdančiose ir/ ar prižiūrinčiose institucijose.	8.1 Užtikrinti spartesnę bendradarbiavimą tarp kontrolės ir priežiūros funkcijas vykdančių institucijų, siekiant mažinti korupcijos apraiškas viešuosiuose pirkimuose.	STT, Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, Konkurencijos taryba, VPT.	Numatytos operatyvesnės apsikeitimo informacija priemonės, siekiant užkardyti korupcinio ir antikorpucinio pobūdžio veikas viešųjų pirkimų srityje.	Nuolat vykdoma
---	--	--	---	----------------

Apibendrinant Šakinėje programoje numatytų terminuotų antikorpucinių priemonių įgyvendinimą 2016 m. IV ketv., darytina išvada, kad 2, 5.2 ir 8.3 priemonės yra pilnai įvykdytos ir

⁹ Prieiga internetu: <http://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/konfidencialumas20160729.pdf>

pasiiekti Priemonių plane numatyti rezultatai. 1.1 priemonė, nors ir yra vykdoma tinkamai, įvykdyta iš dalies, nes Priemonių plane numatytas rezultatas ataskaitiniu laikotarpiu pilna apimtimi nebuvo pasiektas.

Korupcijos prevencijos ir kontrolės
darbo grupės pirmininkė

Kristina Budrikaitė